

Enheten för användarregler
Peter Wikström, 010-730 9798
arbetsmiljoverket@av.se

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se.
arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regerin
gskansliet.se

Arbetsmiljöverkets yttrande över remiss om kamerabevakning för ett bättre djurskydd (SOU 2023:27)

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket anser att

- en djupare beskrivning av för och nackdelar med kameraövervakning behövs.
- en diskussion om alternativa åtgärder till kameraövervakning behövs.
- en konsekvensbeskrivning av arbetstagarens arbetsmiljö saknas. Det behövs en redogörelse för ifall kamerabevakning förekommer någon annanstans i arbetslivet under liknande förutsättningar, och vilka effekter man i så fall har kunnat se på arbetsmiljön.
- det behöver klargöras hur man tänker säkerställa att bilderna inte kan spridas till obehöriga.
- det behöver förtydligas hur informationen om kameraövervakning ska förmedlas för att nå alla berörda arbetstagare, även de som inte talar svenska.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Bakgrunden och syftet med SOU:n att förbättra djurskyddet på slakterier, är något Arbetsmiljöverket stödjer.
Däremot saknar Arbetsmiljöverket ett resonemang om alternativa lösningar för att stärka djurskyddet på slakterier.

Att införa kamerabevakning vid livdjursbesiktning och slakt är problematiskt från arbetsmiljösynpunkt. I utredningen berör man detta översiktligt i kapitel 11, men missar några viktiga aspekter.

I dag använder flera djurrättsorganisationer radikala och våldsamma metoder för att förmedla sin ståndpunkt. Att införa kameraövervakning på slakterier

med risk för att bilder får spridning på sociala medier innebär att även arbetstagare som gör rätt och behandlar djuren respektfullt riskerar att utsättas för hot och våld.

Hantering på slakterier ser brutalt ut, även när djurskyddet efterlevs. Många djurrättsaktivister har ett motstånd mot all form slakt, vilket visar sig i aktioner mot slakterier och dess anställda. Det är inte osannolikt att de kommer publicera bilder på arbetstagare som arbetar med slakt om tillfälle ges, även om arbetstagarna inte brustit i djurskyddet.

På sidan 115 i utredningen skriver man att slakterinäringen redan i dag har svårighet att rekrytera kompetent och utbildad personal, på grund av risken för hot. Införs kameraövervakning riskerar rekryteringen att försvåras ytterligare, vilket riskerar göra djurskyddet sämre när kompetent och kunnig personal saknas.

Det vore bra om det i den fortsatta beredningen klargörs hur man tänker säkerställa att bilderna inte kan spridas till oberoende.

En annan aspekt som saknas i utredningen är att idag utgörs majoriteten av arbetstagarna på slakterier av utländsk arbetskraft. Vi (AV) har fått exempel på uppemot 50 olika nationaliteter på en och samma arbetsplats (slakteri). Det ställer stora krav på utbildning och information på flera språk. I den fortsatta beredningen behöver det förtydligas hur informationen om kameraövervakning ska förmedlas för att nå alla berörda arbetstagare, även de som inte talar svenska.

Det vore även önskvärt med ett klargörande om vilken utbildning som arbetstagare från utomnordiskt land får om den svenska djurskyddslagstiftningen. Den svenska djurskyddslagstiftningen är unik och det ska vi värna om. Därför är det viktigt att utländsk arbetskraft får utbildning om Sveriges syn på djurhållning och djurens värde samt hur de ska hantera djuren vid slakt för att följa djurskyddslagstiftningen. En bra utbildning och kunskap om djurskydd hos arbetstagare kan innebära ett ökat djurskydd

Avsnitt 11.4 handlar om arbetsmiljöaspekter. I det avsnittet saknar Arbetsmiljöverket en redogörelse för ifall kamerabevakning förekommer någon annanstans i arbetslivet under liknande förutsättningar, och vilka effekter man i så fall har kunnat se på arbetsmiljön. Avsnittet är kortfattat och berör framförallt arbetstagarens upplevelse av att känna sig mistrodd. En mer ingående analys och jämförande med andra kameraövervakade arbetsplatser hade varit bra för att få fram ev. ytterligare positiva och/eller negativa effekter på arbetsmiljön.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Lars Löow. Föredragande har varit Peter Wikström.

Lars Löow

Peter Wikström

Kopia skickad till Arbetsmarknadsdepartementet